

Самарівський кооперативний фаховий коледж
Циклова комісія комерційних та економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи
Юлія СКЛЯРЕНКО

“ 29 ” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Дисципліна   Навчальна практика у навчальному магазині з
набуття навичок роботи на роздрібних торговельних підприємствах

Галузь знань   07 Управління та адміністрування

Спеціальність   076 Підприємництво та торгівля

відділення   комерційне

Робоча програма навчальної практики Навчальна практика у навчальному магазині з набуття навичок роботи на роздрібних торговельних підприємствах

Галузі знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

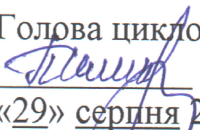
Робоча програма складена на підставі програми наскрізної програми практики фахового молодшого бакалавра з Навчальної практики у навчальному магазині з набуття навичок роботи на РТП, затвердженої НМЦ «Укоопосвіта» 27 травня 2022 р.

Розробник:

Ольга ДІДІКОВА – викладач вищої категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії комерційних та економічних дисциплін

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Голова циклової комісії комерційних та економічних дисциплін
 Наталя ПЛАСТУН
«29» серпня 2025 року

Опис навчальної практики

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика практики	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	<u>Нормативна</u> (за вибором)	
Індивідуальне науково-дослідницьке завдання		Семестр	
Загальна кількість годин		I -й	II -й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>48 год.</u> самостійної роботи студента – 42 год.	Освітньо-професійний ступінь: <u>Фаховий молодший бакалавр</u>	Лекції	
		Практичні	
		<u>48 год.</u>	
		Самостійна робота	
		<u>42 год.</u>	
		Вид контролю: - <u>диференційований залік</u>	

1. Мета та завдання Навчальної практики з обладнання підприємств торгівлі у навчальному магазині

Метою Навчальної практики в навчальному магазині з набуття навичок роботи на роздрібних торговельних підприємствах є формування та розвиток у студентів первинних професійних умінь для оволодіння робітничою професією продавця-консультанта.

Предметом вивчення Навчальної практики в навчальному магазині з набуття навичок роботи на роздрібних торговельних підприємствах є практичні вміння і навички з організації торговельно-технологічного процесу на роздрібному торговельному підприємстві.

Основні завдання Навчальної практики в навчальному магазині з набуття навичок роботи на роздрібних торговельних підприємствах:

- підготовка студентів до проходження навчальної практики в діючих роздрібних торговельних підприємствах;
- закріплення та поглиблення знань і умінь, отриманих при вивченні навчальних дисциплін;
- отримання умінь і первинних навичок із робітничої професії продавця-консультанта;
- розвиток інтересу до обраної спеціальності;
- виховання професійних якостей майбутнього фахівця шляхом залучення студентів до реальної професійної праці.

Навчальна практика проводиться в аудиторіях, навчальних магазинах, на підприємствах (екскурсії, заняття на виробництві).

**1. Перелік загальних (ЗК) і спеціальних компетентностей (СК)
випускника відповідно до Освітньо-професійних програм підготовки
фахового молодшого бакалавра:**

- ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

- ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

- ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

- ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

- СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.

- СК 4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

- СК 5. Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

- СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

2. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання відповідно до Освітньо-професійних програм підготовки фахового молодшого бакалавра:

- РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
- РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.
- РН 3. Володіти державною та іноземною мовами в професійній діяльності.
- РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- РН 5. Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
- РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.
- РН 7. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання в практичній діяльності.
- РН 10. Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.
- РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати їх на практиці.
- РН 12. Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

3. Інформаційний обсяг навчальної практики

№ теми	Тема	Кількість годин				
		усього	аудиторні заняття			самостійна робота
			разом	лекції	практичні	
1	Технологія приймання товарів у магазині	16	10	-	10	6
2	Підготовка товарів до продажу	16	10	-	10	6
3	Розміщення та викладка товарів у торговельних залах магазинів	20	10	-	10	10
4	Технологія роздрібного продажу товарів	38	18	-	18	20
Разом		90	48	-	48	42

Форма підсумкового контролю результатів навчання – диференційований залік.

4. Теми лекційних занять

5. Теми практичних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми дисципліни та практичного заняття	Кількість годин
Тема 1. Технологія приймання товарів у магазині			
1	1	Практичне заняття 1. Ознайомлення з пакетом супровідних документів.	2
2	2	Практичне заняття 2. Технологія приймання наявних товарів у навчальному магазині.	2
3	3	Практичне заняття 3. Технологія приймання наявних товарів у навчальному магазині.	2
4	4	Практичне заняття 4. Відпрацювання порядку і технології приймання продовольчих і непродовольчих товарів у магазині за кількістю та якістю.	2
5	5	Практичне заняття 5. Відпрацювання порядку і технології приймання продовольчих і непродовольчих товарів у магазині за кількістю та якістю.	2
Тема 2. Підготовка товарів до продажу			
6	6	Практичне заняття 6. Устрій та організація робочого місця фасувальника.	2
7	7	Практичне заняття 7. Відпрацювання основних операцій та особливостей підготовки до продажу окремих груп продовольчих товарів.	2
8	8	Практичне заняття 8. Відпрацювання основних операцій та особливостей підготовки до продажу окремих груп непродовольчих товарів.	2
9	9	Практичне заняття 9. Підготовка та оформлення різних видів цінників.	2
10	10	Практичне заняття 10. Підбір та оформлення подарунків і святкових наборів.	2
Тема 3. Розміщення та викладка товарів у торговельних залах магазинів			
11	11	Практичне заняття 11. Розроблення схеми технологічного планування торговельної зали.	2
12	12	Практичне заняття 12. Оволодіння навичками розміщення і викладки продовольчих товарів в торговельній залі магазину з різними методами продажу. Засвоєння способів декоративної викладки окремих продовольчих товарів.	2
13	13	Практичне заняття 13. Оволодіння навичками розміщення і викладки непродовольчих товарів в торговельній залі магазину з різними методами продажу.	2
14	14	Практичне заняття 14. Набуття навичок складання і відтворення планограми викладки товарів на торговельному обладнанні.	2
15	15	Практичне заняття 15. Організація робочого місця продавця-консультанта, мерчандайзера. Аналіз розміщення та викладки товарів у магазині (екскурсія).	2

Тема 4. Технологія роздрібного продажу товарів

16	16	Практичне заняття 16. Психологічні особливості та класична техніка обслуговування покупців: встановлення контакту з потенційним покупцем (формування позитивного враження; ділова складова контакту; емоційний контакт; дві тактики початку бесіди), визначення його потреби; презентація товару (концепція В-П-В, основні стратегії спілкування), робота із запереченнями (алгоритми роботи із запереченнями; типи заперечень; робота з емоційною складовою заперечень; робота зі змістовною частиною заперечень), завершення операцій з обслуговування покупців.	2
17	17	Практичне заняття 17. Освоєння техніки продажу окремих груп продовольчих товарів.	2
18	18	Практичне заняття 18. Освоєння техніки продажу окремих груп непродовольчих товарів (підбір товарів з урахуванням індивідуальних особливостей покупця, показ товарів, відмірювання, демонстрація в дії, складання та упакування).	2
19	19	Практичне заняття 19. Визначення розмірних ознак готового одягу, головних уборів, взуття, панчішно-шкарпеткових виробів.	2
20	20	Практичне заняття 20. Відпрацювання техніки складання швейних і трикотажних виробів, тканин.	2
21	21	Практичне заняття 21. Відпрацювання елементів процесу продажу за різними методами обслуговування в магазинах.	2
22	22	Практичне заняття 22. Стандарти обслуговування.	2
23	23	Практичне заняття 23. Вирішення торговельних ситуацій, пов'язаних із продажем та обміном товарів.	2
24	24	Практичне заняття 24. Вирішення торговельних ситуацій, пов'язаних із продажем та обміном товарів.	2
		Разом	48

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Технологія приймання товарів у магазині Документальне оформлення результатів приймання товарів у магазині за кількістю та якістю відповідно до вимог нормативно-правових документів з використанням сучасних комп'ютерних технологій. Підбір інвентарю для відкривання тари та визначення якості товарів.	6
2	Тема 2. Підготовка товарів до продажу Відпрацювання прийомів зважування, вимірювання товару із застосуванням різних видів вимірювальних приладів. Підготовка пакувальних матеріалів (еко, паперових). Вивчення основних реквізитів засобів маркування товарів, відпрацювання навичок маркування.	6
3	Тема 3. Розміщення та викладка товарів у торговельних залах магазинів Оформлення стендів окремих груп та видів товарів (тканин, килимових виробів, посудо-господарчих товарів, галантерейних товарів, годинників, електроустановчих виробів тощо). Розміщення в торговельній залі різних інформаційних засобів (оголошення, вказівники, рекламні цінники тощо). Оформлення прилавкових, віконних вітрин. Оволодіння навичками викладання товарів із застосуванням основ мерчандайзингу.	10
4	Тема 4. Технологія роздрібного продажу товарів Оволодіння навичками пропонування взаємозамінних і супутніх товарів, надання додаткових послуг. Складання діалогу «продавець-покупець». Відпрацювання технік продажу товарів: СПН, «робота з ціною», «Залякування», НЛП. Відпрацювання видів продажу продовольчих та непродовольчих товарів: активних, пасивних, прямих, непрямих. Формування переліку додаткових послуг відповідно до типу та рівня спеціалізації магазину. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей у навчальному магазині.	20
	Разом	42

8. Методи контролю

Усне опитування, письмовий контроль, модульний контроль, тестовий контроль, самоконтроль, взаємоконтроль, диференційований залік.

9. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичних занять.
3. Завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації з її виконання.
4. Тести для перевірки знань студентів.
5. Роздатковий матеріал.
6. Засоби діагностики оцінювання рівня знань здобувачів освіти.
7. Критерії оцінювання знань студентів.
8. Наочні посібники.
9. Презентаційні матеріали.
10. Електронні посібники.

10. Рекомендована література

Базова:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Закони України:
  - 2.1 «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991р. № 1023-ХІІ.
  - 2.2 «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 09.01.2025р. №4196-ІХ
  - 2.3 «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 р. № 266/95-ВР.
  - 2.4 «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ.
  - 2.5 «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР.
  - 2.6 «Про рекламу» від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР.
  - 2.7 «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» від 6.12.2018 р. № 2639-VIII.
  - 2.8 «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 р. № 675-VIII.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів» від 15.06.2006 р. № 833.
4. Наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України: «Про затвердження Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі» від 08.07.1996р. № 369.
5. Наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України «Про затвердження Правил комісійної торгівлі непродовольчими товарами» від 13.03.1995 р. № 37.
6. Наказ Міністерства державних ресурсів України: «Про затвердження Правил застосування, обігу і повернення засобів упаковки багаторазового використання і Правил повторного використання дерев'яної, картонної тари та паперових мішків» від 16.06.1992р. № 15.
7. Наказ Державного комітету України з матеріальних ресурсів: «Про внесення змін і доповнень до Правил застосування, обігу і повернення засобів упаковки багаторазового використання і Правил повторного використання дерев'яної, картонної тари та паперових мішків на Україні» від 29.03.1993 р. № 78.
8. Накази Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України:
  - 8.1. «Про затвердження Порядку збирання, сортування, транспортування, переробки та утилізації використаної тари (упаковки)» від 02.10.2001 р. № 224.
  - 8.2. «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами» від 11.07.2003 р. № 185.
9. Наказ Міністерства економіки України: «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами» від 19.04.2007 р. № 104.
10. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: «Про затвердження форми акта, складеного за результатами проведення планового (поза планового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері захисту прав споживачів» від 29.01.2020 р. № 94.
11. Накази Міністерства транспорту України:
  - 11.1. «Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні» від 14.10.1997 р. № 363.
  - 11.2. «Правила оформлення перевізних документів» від 21.11.2000 р. № 644 (у редакції наказу Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р.№ 138).
12. Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики: «Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010» від 11.10.2010 р. № 457.
13. Національний стандарт України ДСТУ 4303:2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять», затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 05.07.2004 р. № 130.
14. Постанови Державного арбітражу при Раді Міністрів СРСР:
  - 14.1. «Інструкція Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за кількістю» від 15.06.1965 р. № П-6.
  - 14.2. «Інструкція Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і

товарів народного споживання за якістю» від 25.04.1966 р. № П-7.

15. Апопій В. В., Міщук І. П., Ребицький В. М., Рудницький С. І., Хом'як Ю. М. Організація торгівлі : підручник / В. В. Апопій, І. П. Міщук, В. М. Ребицький та ін. ; за ред. В. В. Апопія. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 630 с.

16. Апопій В. В., Гуштан Т. В., Павлова М. Б. Роздрібна торгівля: концентрація, спеціалізація та типізація : монографія / В. В. Апопій, Т. В. Гуштан, М. Б. Павлова ; за ред. В. В. Апопія. Львів : Новий Світ-2000, 2023. 233 с.

17. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. 240 с.

18. Семенова, Т. В. Економіка та організація торгівлі : навч. посіб. / Т. В. Семенова ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. – Електрон. вид. – Дніпро : УДУНТ, 2024. – 113 с.

Допоміжна:

1. Балджи М.Д., Однолько В.О., Економіка та організація торгівлі : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. - 344 с.
2. Жарікова Л. В. Інтегрований курс підготовки продавця непродовольчих товарів: підруч. для здобувач. проф. (проф.-тех.) освіти / Л. В. Жарікова, Н. П. Ломакіна. — Київ: Грамота, 2020. —176 с.
3. Жарікова Л. В. Інтегрований курс підготовки продавця продовольчих товарів: підруч. для здобувач. проф. (проф.-тех.) освіти / Л. В. Жарікова, Н. П. Ломакіна. — Київ: Грамота, 2021. —176 с.
- 4.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний сайт «Ритейл в Україні». URL: www.ua.retail.com